

Số: 484 /BC-STP

Hưng Yên, ngày 26 tháng 4 năm 2024

BÁO CÁO

Sơ kết thực hiện Quyết định số 25/2021/QĐ-TTg
và Thông tư số 09/2021/TT-BTP trên địa bàn tỉnh Hưng Yên

Kính gửi: Bộ Tư pháp (Cục Phổ biến, giáo dục pháp luật).

Thực hiện Công văn số 573/HĐPH-PBGDPL ngày 31/01/2024 của Hội đồng phối hợp phổ biến, giáo dục pháp luật (PBGDPL) Trung ương hướng dẫn thực hiện công tác PBGDPL, hoà giải ở cơ sở, chuẩn tiếp cận pháp luật năm 2024; Sở Tư pháp Hưng Yên báo cáo kết quả sơ kết thực hiện Quyết định số 25/2021/QĐ-TTg ngày 22/7/2021 của Thủ tướng Chính phủ quy định về xã, phường, thị trấn (cấp xã) đạt chuẩn tiếp cận pháp luật và Thông tư số 09/2021/TT-BTP ngày 25/11/2021 của Bộ trưởng Bộ Tư pháp hướng dẫn thi hành Quyết định số 25/2021/QĐ-TTg trên địa bàn tỉnh như sau:

I. KẾT QUẢ THỰC HIỆN QUYẾT ĐỊNH SỐ 25/2021/QĐ-TTg VÀ THÔNG TƯ SỐ 09/2021/TT-BTP

1. Kết quả thực hiện trách nhiệm quản lý nhà nước về công tác đánh giá, công nhận cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật

a) Về ban hành văn bản chỉ đạo, hướng dẫn thực hiện

Sau khi Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định số 25/2021/QĐ-TTg (thay thế Quyết định số 619/QĐ-TTg ngày 08/5/2017), UBND tỉnh Hưng Yên đã ban hành Kế hoạch số 173/KH-UBND ngày 16/11/2021 về triển khai thực hiện Quyết định số 25/2021/QĐ-TTg trên địa bàn tỉnh trong đó yêu cầu các cấp, các ngành tập trung xây dựng cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật phải gắn với việc thực hiện các nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội, đảm bảo quốc phòng, an ninh, tăng cường dân chủ ở cơ sở, vận động Nhân dân thực hiện tốt các chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước và các Chương trình Mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới giai đoạn 2021-2025. Hằng năm, các cấp, các ngành trên địa bàn tỉnh xác định nội dung xây dựng cấp xã chuẩn tiếp cận pháp luật là một trong những nhiệm vụ trọng tâm trong việc tổ chức triển khai nhiệm vụ PBGDPL của tỉnh cũng như ban hành nhiều văn bản thực hiện nhiệm vụ xây dựng cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật ở địa phương chú trọng gắn các tiêu chí, chỉ tiêu tiếp cận pháp luật với trách nhiệm quản lý của các cơ quan, đơn vị nhất là trong bảo đảm thi hành Hiến pháp và pháp luật, giải quyết các thủ tục hành chính, PBGDPL, hòa giải và thực hiện dân chủ ở cơ sở...

Từ tháng 7/2021 đến tháng 3/2024, Sở Tư pháp đã trực tiếp ban hành và tham mưu cơ quan có thẩm quyền ban hành 18 văn bản chỉ đạo, triển khai xây dựng cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật cũng như hướng dẫn thực hiện tiêu chí xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật tại cấp xã xét công nhận nông thôn mới, nông thôn mới nâng cao, nông thôn mới kiểu mẫu.

(Chi tiết tại Biểu mẫu số 01 kèm theo)

b) Quán triệt, tập huấn, truyền thông, xây dựng và phát hành tài liệu kỹ năng, nghiệp vụ về đạt chuẩn tiếp cận pháp luật

Thực hiện Kế hoạch số 173/KH-UBND ngày 16/11/2021 của UBND tỉnh về triển khai thực hiện Quyết định số 25/2021/QĐ-TTg trên địa bàn tỉnh Hưng Yên, việc phổ biến, quán triệt, tuyên truyền các văn bản, quy định về xây dựng cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật thời gian qua đã được các cấp, các ngành cũng như Sở Tư pháp tập trung vào việc tuyên truyền, phổ biến những văn bản gắn với công tác xây dựng, thi hành và bảo vệ pháp luật; tổ chức quán triệt, phổ biến sâu rộng các chủ trương, quan điểm, chính sách của các luật, pháp lệnh, văn bản mới thông qua và ban hành hàng năm; các dự thảo chính sách, pháp luật có tác động lớn đến xã hội; quy định có liên quan trực tiếp đến sản xuất, kinh doanh, quyền và lợi ích hợp pháp của người dân, doanh nghiệp; cải cách hành chính; giao dịch điện tử; phòng, chống tham nhũng, lãng phí; các quy định về phòng, chống ma túy, vi phạm pháp luật liên quan đến hoạt động tổ chức đánh bạc và đánh bạc; lừa đảo chiếm đoạt tài sản; dịch bệnh, thiên tai, tệ nạn xã hội; phòng, chống tội phạm; hỗ trợ khởi nghiệp; chuyển đổi số; khiếu nại, tố cáo; bảo vệ môi trường; an toàn vệ sinh thực phẩm; phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ; an toàn giao thông đường bộ; pháp luật về cư trú, hộ tịch, quốc tịch, chứng thực, lý lịch tư pháp, bồi thường nhà nước, nuôi con nuôi; các quy định pháp luật mà dư luận xã hội quan tâm hoặc cần định hướng dư luận... Hình thức phổ biến, quán triệt, tập huấn về xây dựng cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật được thực hiện thông qua nhiều hình thức có hiệu quả, như: Tổ chức các hội nghị, hội thảo tư vấn pháp luật; đăng tin, bài có nội dung tuyên truyền pháp luật trên phương tiện thông tin đại chúng, bản tin Tư pháp Hưng Yên - PBGDPL; phối hợp PBGDPL thông qua hoạt động xét xử của Tòa án nhân dân các cấp, thông qua hệ thống truyền thanh cơ sở, thông qua hoạt động xử lý vi phạm hành chính, hoạt động tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo; qua hoạt động trợ giúp pháp lý, hòa giải ở cơ sở; lồng ghép PBGDPL với phong trào của các tổ chức chính trị - xã hội với việc triển khai thực hiện các chương trình phối hợp liên ngành; biên soạn đề cương tuyên truyền, sổ tay hướng dẫn nghiệp vụ, tờ gấp pháp luật...; đẩy mạnh công tác thông tin, tuyên truyền, phổ biến đến người dân về mục đích, ý nghĩa của việc xây dựng cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật, gắn xây dựng cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật với phong trào “*Cả nước chung sức xây dựng nông thôn mới*”.

Năm 2021, Sở Tư pháp đã đăng tải nhiều tin, bài, tài liệu tuyên truyền trên Trang thông tin điện tử của Sở; biên soạn đề cương tuyên truyền, sổ tay hướng dẫn nghiệp vụ, tờ gấp pháp luật... cấp phát miễn phí tới UBND các huyện, thị xã, thành phố, UBND các xã, phường, thị trấn trong tỉnh nhằm đẩy mạnh công tác thông tin, tuyên truyền, phổ biến đến người dân nội dung, mục đích, ý nghĩa của việc xây dựng xã, phường, thị trấn đạt chuẩn tiếp cận pháp luật. Năm 2022, Sở Tư pháp đã tổ chức Hội nghị tập huấn nghiệp vụ chuyên sâu về xây dựng cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật cho hơn 1.500 đại biểu trên địa bàn tỉnh là đại diện Lãnh đạo Sở, ngành, UBND và Ủy ban Mặt trận Tổ quốc cấp huyện, cấp xã, công chức Tư pháp, Tổ trưởng Tổ hòa giải. Bên cạnh đó, Sở Tư pháp đã chủ trì phối hợp với các địa phương, các tổ chức thành viên của Mặt trận Tổ quốc các cấp đẩy mạnh hoạt động triển khai về cơ sở những nội dung có liên quan đến các tiêu chí, chỉ tiêu về nông thôn mới, chuẩn tiếp cận pháp luật thông qua việc kết nối trực tiếp việc tuyên truyền, PBGDPL của Báo cáo viên pháp luật với hệ thống truyền thanh cấp xã để phục vụ đông đảo cán bộ, nhân dân tại cơ sở. Từ đó, giúp các xã xây dựng nông thôn mới nâng cao hiệu quả việc thực hiện tiêu chí về xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật, góp phần vào thực hiện tiêu chí chung trong Bộ Tiêu chí quốc gia về xã nông thôn mới, xã nông thôn mới nâng cao..

Ở cấp huyện và cấp xã, công tác triển khai, quán triệt thực hiện các văn bản quy định về xây dựng cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật được thực hiện bằng nhiều hình thức phù hợp, như: mở hội nghị tuyên truyền, tập huấn trực tiếp Quyết định số 25/2021/QĐ-TTg, Thông tư số 09/2021/TT-BTP và các văn bản hướng dẫn (huyện: Kim Động, Tiên Lữ, Văn Lâm, Yên Mỹ); lồng ghép trong tuyên truyền, hội nghị triển khai các luật mới được ban hành hàng năm hoặc các nội dung khác có liên quan (huyện: Khoái Châu, Tiên Lữ, thành phố Hưng Yên); biên soạn, phát hành tài liệu trong lĩnh vực pháp luật có liên quan đến các tiêu chí, chỉ tiêu tiếp cận pháp luật cho các xã, thị trấn (huyện Văn Lâm); 10/10 huyện, thị xã, thành phố tích cực xây dựng các tin, bài, chuyên mục thực hiện tuyên truyền trên Trang thông tin điện tử, hệ thống Đài truyền thanh ở cơ sở...

c) Kiểm tra, khảo sát, tháo gỡ khó khăn, vướng mắc

Công tác kiểm tra, đánh giá về xây dựng cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật được Sở Tư pháp, Hội đồng phối hợp PBGDPL tỉnh triển khai thực hiện hằng năm. Năm 2021, Hội đồng phối hợp PBGDPL tỉnh tổ chức kiểm tra công tác xây dựng cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật tại huyện: Văn Giang, Tiên Lữ, Phù Cừ. Năm 2022, kiểm tra công tác xây dựng cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật tại huyện Khoái Châu, thị xã Mỹ Hào và thành phố Hưng Yên. Năm 2023, kiểm tra công tác xây dựng cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật tại huyện: Kim Động, Yên Mỹ. Đối với các địa phương không tổ chức kiểm tra trực tiếp, UBND cấp huyện và Hội đồng phối hợp PBGDPL cấp huyện tự tổ chức kiểm tra, báo cáo kết quả bằng văn bản về Sở Tư pháp - Cơ quan Thường trực Hội đồng phối hợp PBGDPL tỉnh.

Nội dung kiểm tra tập trung vào công tác chỉ đạo, hướng dẫn triển khai thực hiện, kết quả triển khai công tác chuẩn tiếp cận pháp luật, như: ban hành các văn bản hướng dẫn, chỉ đạo, bồi dưỡng, tập huấn cán bộ, hồ sơ đề nghị công nhận cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật, tài liệu kiểm chứng đánh giá chuẩn tiếp cận pháp luật tại xã, phường, thị trấn... Kết quả kiểm tra cho thấy việc triển khai thực hiện nhiệm vụ xây dựng cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật ở các địa phương trên địa bàn tỉnh thời gian qua về cơ bản đã được UBND các cấp quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo triển khai thực hiện nghiêm túc, bảo đảm công khai, minh bạch, dân chủ, đúng quy định của pháp luật. Việc niêm yết công khai kết quả tự chấm điểm, đánh giá, gửi hồ sơ đề nghị công nhận xã, phường, thị trấn đạt chuẩn tiếp cận pháp luật đến UBND cấp huyện được thực hiện đúng quy định. Bên cạnh đó, công tác thẩm định tiêu chí chuẩn tiếp cận pháp luật thuộc Bộ tiêu chí quốc gia về huyện nông thôn mới, xã nông thôn mới nâng cao giai đoạn 2021-2025 và tiêu chí huyện, thị xã, thành phố đạt chuẩn tiếp cận pháp luật để xét công nhận đạt chuẩn đô thị văn minh cũng được Sở Tư pháp và các cấp các ngành thực hiện theo đúng quy định và Kế hoạch. Sở Tư pháp thường xuyên trao đổi, hướng dẫn Phòng Tư pháp, Công chức Tư pháp - hộ tịch tháo gỡ những khó khăn, vướng mắc trong quá trình đánh giá, công nhận cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật đối với các xã xét công nhận nông thôn mới nâng cao, nông thôn mới kiểu mẫu; chia sẻ các cách làm hay, giải pháp hiệu quả trong thực hiện các tiêu chí chuẩn tiếp cận pháp luật.

d) Nguồn lực thực hiện

Về kinh phí: Hiện tại kinh phí đảm bảo cho công tác xây dựng cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật chưa được bố trí thành một mục riêng mà kinh phí chủ yếu trích từ nguồn kinh phí thường xuyên của công tác PBGDPL. Một số địa phương được cấp kinh phí riêng thực hiện cho công tác này nhưng còn rất ít (huyện Phù Cừ, huyện Yên Mỹ, thị xã Mỹ Hào). Các địa phương trong tỉnh cũng chưa được cấp kinh phí từ Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới để thực hiện nhiệm vụ xây dựng cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật.

(Chi tiết tại Biểu mẫu số 02 kèm theo).

Về nhân lực: Ở cấp huyện, Hội đồng đánh giá tiếp cận pháp luật đã được thành lập và phân công nhiệm vụ cho các thành viên để theo dõi, rà soát đánh giá các chỉ tiêu, tiêu chí theo quy định. Phòng Tư pháp là cơ quan thường trực của Hội đồng, phân công công chức Phòng thực hiện kiêm nhiệm thực hiện các nhiệm vụ tuyên truyền, PBGDPL, hoà giải ở cơ sở, xây dựng cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật. Ở cấp xã, đã phân công nhiệm vụ cụ thể cho từng công chức cấp xã phụ trách từng lĩnh vực (công chức Văn phòng - thống kê; công chức Tư pháp - hộ tịch, Trưởng công an, công chức được giao theo dõi giải quyết khiếu nại, tố cáo và tiếp công dân, công chức tại bộ phận tiếp nhận và trả kết quả, công chức Văn hoá - xã hội). Công chức Tư pháp - hộ tịch được giao làm đầu mối theo dõi, tham mưu thực hiện nhiệm vụ xây dựng cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật.

2. Kết quả đánh giá, công nhận cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật và thực hiện các tiêu chí tiếp cận pháp luật

Việc đánh giá, công nhận cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật là nhiệm vụ của toàn bộ hệ thống chính trị, gắn với thực hiện nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội, bảo đảm quốc phòng, an ninh của địa phương. Thời gian qua, việc triển khai thực hiện nhiệm vụ xây dựng cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật đã được UBND các cấp quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo và nhận thức, trách nhiệm của chính quyền các cấp đối với việc đánh giá, xây dựng địa phương đạt chuẩn tiếp cận pháp luật được nâng lên. Từ kết quả đánh giá, chính quyền các cấp có điều kiện nắm bắt, xác định được khó khăn, hạn chế của thực tiễn triển khai các nhiệm vụ về PBGDPL; hoà giải ở cơ sở; trợ giúp pháp lý; thực hiện dân chủ cơ sở; hoạt động của các thiết chế tiếp cận pháp luật để có biện pháp khắc phục, thực hiện các nhiệm vụ đó hiệu quả hơn đồng thời có những đề xuất, kiến nghị giải pháp hoàn thiện thể chế, pháp luật, cải cách thủ tục hành chính, cải thiện môi trường pháp lý, hỗ trợ, tạo điều kiện để cá nhân, tổ chức tiếp cận, sử dụng pháp luật để bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của người dân ngay tại cơ sở. Thông qua đó góp phần vào việc xây dựng chính quyền cơ sở vững mạnh, từng bước nâng cao chất lượng phục vụ nhân dân. UBND cấp huyện, cấp xã đã quyết liệt chỉ đạo, tổ chức triển khai thực hiện nhiệm vụ, tỷ lệ số xã, phường, thị trấn đạt chuẩn tiếp cận pháp luật hàng năm luôn đạt mức cao.

(Chi tiết tại Biểu mẫu số 03, 04 kèm theo).

Trên cơ sở hướng dẫn của Sở Tư pháp, UBND huyện và tình hình thực tế địa phương, các xã, phường, thị trấn đã tích cực triển khai thực hiện, duy trì, thành lập các mô hình PBGDPL, hoà giải ở cơ sở trên địa bàn. Nhiều mô hình hoạt động có hiệu quả đã được khuyến khích, nhân rộng và được cơ quan có thẩm quyền khen thưởng theo quy định. Các mô hình, giải pháp, sáng kiến đã được áp dụng nhằm nâng cao hiệu quả các chỉ tiêu, tiêu chí tiếp cận pháp luật nói chung và các mô hình điển hình về PBGDPL, hoà giải ở cơ sở hiệu quả nói riêng tại địa phương.

(Chi tiết tại Biểu mẫu số 06 kèm theo).

II. ĐÁNH GIÁ CHUNG

1. Ưu điểm, thuận lợi

Việc triển khai đánh giá, công nhận cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật ở các địa phương trên địa bàn tỉnh Hưng Yên thời gian qua nhìn chung đã được các cấp, các ngành quan tâm chỉ đạo, hướng dẫn thực hiện nhiệm vụ gắn với việc thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới. Nhận thức của các cấp, các ngành về vị trí, vai trò xây dựng cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật được nâng lên qua đó góp phần giúp UBND cấp xã thực hiện nhiệm vụ được giao đảm bảo nề nếp, chất lượng, hiệu quả hơn; tăng cường khả năng tiếp cận pháp luật và tiếp cận thông tin của Nhân dân trên địa bàn tỉnh.

Tiêu chí “Tiếp cận pháp luật” là tiêu chí thành phần trong Bộ tiêu chí quốc gia về xã nông thôn mới, xã nông thôn mới nâng cao đã khẳng định rõ vị trí, vai trò quan trọng của nhiệm vụ này nói riêng và pháp luật nói chung trong xây dựng nông thôn mới với mục tiêu không ngừng nâng cao đời sống vật chất, tinh thần của người dân nông thôn. Có thể nói rằng, việc triển khai nhiệm vụ liên quan đến nội dung về “Tiếp cận pháp luật” trong Bộ tiêu chí quốc gia về xây dựng nông thôn mới, nông thôn mới nâng cao đã góp phần đảm bảo thực hiện các mục tiêu đã được xác định trong các Nghị quyết của Đảng, của Chính phủ và các Quyết định, văn bản của Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ có liên quan đến nông nghiệp, nông dân, nông thôn và xây dựng nông thôn mới.

2. Khó khăn, hạn chế và nguyên nhân

a) Khó khăn, hạn chế

Nhận thức của một số cán bộ phụ trách ở cơ sở về nội dung, ý nghĩa chuẩn tiếp cận pháp luật còn chưa đầy đủ, có địa phương việc đánh giá công nhận xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật, nội dung nâng cao đối với xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật chỉ tập trung đối với những xã phần đầu đạt chuẩn nông thôn mới.

Công tác phối hợp giữa các cấp, các ngành trong việc tổ chức triển khai các tiêu chí thành phần của chuẩn tiếp cận pháp luật có lúc, có nơi chưa thường xuyên, liên tục, coi đó là trách nhiệm của riêng ngành Tư pháp; việc chấm điểm, đánh giá cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật ở một số xã đề nghị xét công nhận nông thôn mới còn mang tính hình thức. Mặc dù đã được tập huấn, hướng dẫn nhưng một số công chức cấp xã chưa quan tâm để tham mưu xây dựng cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật do vậy việc đánh giá kết quả còn thiếu chính xác. Công tác triển khai đánh giá các tiêu chí chuẩn tiếp cận pháp luật ở một số địa phương còn lúng túng, các tài liệu kiểm chứng kèm theo hồ sơ đánh giá xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật ở một số xã còn chưa đầy đủ.

Nguồn lực dành cho triển khai thực hiện nhiệm vụ xây dựng cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật còn hạn chế, chưa bảo đảm. Kinh phí để triển khai nhiệm vụ chuẩn tiếp cận pháp luật ở các địa phương hầu như chưa được ngân sách nhà nước cấp riêng, hoặc nếu được cấp riêng số lượng cũng rất ít. Do vậy nhiệm vụ này chủ yếu thực hiện lồng ghép thông qua các chương trình, đề án khác của tỉnh và Trung ương về PBGDPL.

b) Nguyên nhân

Nhiệm vụ xây dựng cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật là nhiệm vụ có phạm vi rộng, liên quan đến nhiều cấp, nhiều ngành. Tuy nhiên, cấp ủy, chính quyền một số địa phương lại chưa thực sự chú trọng trong việc thực hiện xây dựng cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật vì vậy việc tổ chức triển khai thực hiện có lúc, có nơi còn mang tính hình thức. Bên cạnh đó, sự phối hợp, gắn kết giữa các cơ quan, đơn vị ở một số địa phương đặc biệt là ở cấp xã chưa chặt chẽ để có sự đánh giá, giải quyết một cách toàn diện, tổng thể đối với công tác xây dựng cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật.

Một số địa phương chưa thật sự quyết liệt trong công tác lãnh đạo, chỉ đạo triển khai thực hiện nhiệm vụ xây dựng cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật theo quy định, nguồn lực triển khai thực hiện còn hạn chế. Bên cạnh đó, thời gian qua Bộ Tư pháp đã ban hành quá nhiều các Chương trình, Đề án, Kế hoạch... để triển khai thực hiện các nhiệm vụ của ngành nói chung cũng như để triển khai thực hiện nhiệm vụ xây dựng cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật nói riêng trong khi biên chế giảm lại đảm nhiệm rất nhiều công việc, vì vậy việc triển khai thực hiện trên thực tế gặp nhiều khó khăn. Hiện tại cấp xã đang áp dụng nhiều bộ tiêu chí đánh giá với một số nội dung trùng lặp tuy nhiên chưa có sự kết nối dữ liệu giữa các Bộ tiêu chí, tiêu chuẩn; thời gian, cách thức tổ chức đánh giá chưa thống nhất.

Tại Kế hoạch số 173/KH-UBND ngày 16/11/2021 của UBND tỉnh giao cơ quan Tư pháp các cấp có trách nhiệm tham mưu UBND cùng cấp chỉ đạo, hướng dẫn việc xây dựng cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật nhưng được chưa bố trí thêm biên chế, kinh phí thực hiện mà kinh phí chủ yếu trích từ nguồn kinh phí thường xuyên của công tác PBGDPL.

3. Một số bài học kinh nghiệm

Tăng cường sự quan tâm, lãnh đạo, chỉ đạo thường xuyên, kịp thời của cấp ủy, chính quyền, Mặt trận trong việc thực hiện nhiệm vụ xây dựng cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật nói riêng và nhiệm vụ liên quan đến “tiếp cận pháp luật” trong thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới nói chung. Tăng cường hoạt động chỉ đạo, hướng dẫn nghiệp vụ, kiểm tra, đôn đốc việc thực hiện nhiệm vụ liên quan xây dựng cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật; phát hiện, xây dựng, khen thưởng kịp thời đối với các điển hình, mô hình để nhân ra diện rộng.

Nâng cao tính chủ động của công chức Tư pháp, sự phối hợp của các ngành, cơ quan, đơn vị, công chức chuyên môn xã; phát huy vai trò của Hội đồng đánh giá tiếp cận pháp luật trong tư vấn, tham mưu việc đánh giá, công nhận, xây dựng cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật. Gắn kết việc thực hiện nhiệm vụ xây dựng cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật với xây dựng nông thôn mới và các nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội tại địa phương. Nâng cao năng lực cán bộ, bố trí đúng mức kinh phí cho nhiệm vụ, lồng ghép, tận dụng nguồn lực của các chương trình, đề án có liên quan trong thực hiện nhiệm vụ xây dựng xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật.

III. PHƯƠNG HƯỚNG, NHIỆM VỤ VÀ GIẢI PHÁP TRONG THỜI GIAN TỚI

1. Phương hướng

Thường xuyên theo dõi, đôn đốc, kiểm tra việc thực hiện tự đánh giá, chấm điểm đạt chuẩn tiếp cận pháp luật đối với cấp xã; tổ chức Hội đồng đánh giá cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật đối với cấp huyện; trực tiếp thẩm định hồ sơ đối với xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật để đề nghị xét xã đạt chuẩn nông thôn mới nâng cao, kiểu mẫu.

Tiếp tục phối hợp với các cơ quan, đơn vị, địa phương tăng cường các hoạt động tuyên truyền, tư vấn pháp luật tại cơ sở; nâng cao chất lượng hoạt động tuyên truyền, phổ biến pháp luật trên hệ thống loa truyền thanh cấp xã; phổ biến, thông tin, truyền thông trên trang Thông tin điện tử của Sở Tư pháp và Bản tin Tư pháp Hưng Yên - PBGDPL về nhiệm vụ xây dựng cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật. Mở các lớp tập huấn, bồi dưỡng cho đội ngũ công chức thực hiện việc theo dõi, quản lý về xây dựng cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật; nhân rộng, chia sẻ các cách làm hay, giải pháp hiệu quả trong thực hiện các tiêu chí chuẩn tiếp cận pháp luật, đảm bảo các xã nông thôn mới duy trì ổn định tiêu chí xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật.

2. Nhiệm vụ và giải pháp

Các địa phương trong tỉnh cần tăng cường chỉ đạo, hướng dẫn các cơ quan, đơn vị mình phụ trách trong triển khai thực hiện, chủ động phối hợp với ngành Tư pháp để triển khai, kịp thời phát hiện vướng mắc, bất cập để đề xuất, tham mưu, trình cơ quan có thẩm quyền hoàn thiện thể chế, chính sách về xây dựng địa phương đạt chuẩn tiếp cận pháp luật. Phòng Tư pháp, công chức Tư pháp - hộ tịch chủ động tham mưu UBND cùng cấp trong việc chỉ đạo, tổ chức thực hiện nhiệm vụ xây dựng cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật; tập trung phổ biến các văn bản pháp luật có liên quan đến việc thực hiện các tiêu chí, chỉ tiêu chuẩn tiếp cận pháp luật như PBGDPL, hòa giải ở cơ sở, dân chủ cơ sở, trợ giúp pháp lý...

Thường xuyên chỉ đạo, kiểm tra, hướng dẫn việc thực hiện nhiệm vụ xây dựng cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật để kịp thời có giải pháp khắc phục đối với những tiêu chí, chỉ tiêu còn hạn chế; xác định rõ trách nhiệm của cơ quan, tổ chức, cá nhân trong trường hợp cấp xã chưa đạt chuẩn tiếp cận pháp luật.

Phát huy vai trò, trách nhiệm của thành viên Hội đồng đánh giá tiếp cận pháp luật cấp huyện trong tham mưu Chủ tịch UBND cùng cấp xem xét, công nhận cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật đảm bảo khách quan, chính xác; phân công nhiệm vụ cụ thể đối với từng thành viên Hội đồng trong việc đánh giá, chấm điểm tiêu chí, chỉ tiêu thuộc lĩnh vực chuyên môn thuộc ngành quản lý.

Quan tâm bố trí kinh phí, nguồn lực để tổ chức triển khai thực hiện nhiệm vụ xây dựng cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật nhất là nguồn kinh phí sự nghiệp thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới.

IV. ĐỀ XUẤT, KIẾN NGHỊ

1. Đối với Bộ Tư pháp

Tiếp tục tổ chức rà soát, đánh giá việc thực hiện các tiêu chí, chỉ tiêu tiếp cận pháp luật, kịp thời đề ra giải pháp khắc phục những tồn tại, hạn chế và cải thiện khả năng tiếp cận pháp luật cho người dân tại cơ sở; ban hành văn bản hướng dẫn đối với việc thực hiện nội dung về “Tiếp cận pháp luật” trong Bộ tiêu chí quốc gia về xây dựng nông thôn mới, nông thôn mới nâng cao (được sửa đổi tại Quyết định số 211/QĐ-TTg ngày 01/3/2024 của Thủ tướng Chính phủ).

Phối hợp với cơ quan có thẩm quyền hướng dẫn việc đảm bảo bố trí nguồn kinh phí, nội dung chi, mức chi cho công xây dựng cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật thành một mục riêng trong mục lục ngân sách nhà nước.

Tổ chức bồi dưỡng, tập huấn nâng cao chất lượng nguồn nhân lực làm công tác xây dựng cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật của các địa phương. Biên soạn, phát hành các tài liệu hướng dẫn nghiệp vụ, tài liệu giải đáp, tình huống về nhiệm vụ xây dựng cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật.

Xây dựng hệ thống phần mềm điện tử về xây dựng, đánh giá, công nhận cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật, đưa ra nội dung các tiêu chí cụ thể, chi tiết, dễ hiểu, bám sát thực tế, dễ thực hiện để giảm bớt gánh nặng về tổng hợp và lưu trữ hồ sơ, tài liệu kiểm chứng.

2. Đối với các cơ quan, đơn vị, địa phương.

Đảm bảo các nguồn lực, kinh phí để thực hiện công tác xây dựng cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật đáp ứng yêu cầu thực tiễn.

Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn tăng cường phối hợp với các ngành có liên quan chỉ đạo, hướng dẫn các địa phương đẩy mạnh thực hiện đồng bộ các tiêu chí xây dựng nông thôn mới, trong đó có tiêu chí tiếp cận pháp luật.

Trên đây là Báo cáo Sơ kết thực hiện Quyết định số 25/2021/QĐ-TTg và Thông tư số 09/2021/TT-BTP trên địa bàn tỉnh Hưng Yên. Trân trọng báo cáo Bộ Tư pháp./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- UBND tỉnh (để báo cáo);
- Lãnh đạo Sở Tư pháp;
- Lưu: VT, PB&TĐTHPL.

GIÁM ĐỐC

Nguyễn Đình Chung